

glas

slovenske kulturne akcije

L. VIII. - 13. VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15. 7. 1961

JEAN PAUL SARTRE V BRALNI PREDSTAVI

Zakaj Jean Paul Sartre?

Če so v filozofskem odseku že pred leti s predavanji govorili o njegovi eksistenčni filozofiji, zakaj ne bi tedaj v gledališkem o njegovi dramatik? Toliko bolj, ker je svetovna kritika, tudi njemu nasprotna, enoglasna v trditvi, da je Sartrova moč pravzaprav v dramatik. Ne samo na vsebinski strani njegovih dram in satir; nič manj, ali pa morda še bolj v tehniki gradnje, v uporabljanju vseh gledaliških zvrsti, v popolnem razumevanju odra in njegovih zakonov. Sartre kot dramatik je vreden predstavnik gledališke igre našega stoletja. Nič manj vreden od Brechta ali Priestleya, ne manj od Bettija in Millerja ali Wilderja, da ne omenjam najmodernejših Dürrenmatta in Hochwälderja, pa preroške trojice gledališča, ki šele prihaja in ki jo predstavljajo Ionesco - Beckett - Adamov. Četudi ni učenec B. Shawa, je vendar v njem precej irskega zbadljivca. Dasi občudovalec Gida in Claudela, ni v njem odsevom nobenega od obeh. Na površni pogled je morda blizu Anouilhu in Salacrouju, a v bistvu je samostan in edinstven. S Camusom vsaj v gledališču hodita krepko vsak svojo pot, četudi ju prenekateri uvrščajo v isto ustvarjalno smer.

Sartre že ima svoje mesto v gledališču. Ne gre zdaj za to, če se bo gledalec vedno in povsod tudi strinjal z idejnimi in filozofskimi poudarki njegovih dram. Tudi če bodo le-te ustvarile v avditoriju vznemirjenje in hkrati zavzetost, kar se je do zdaj pri uprizoritvah Sartrejevih del redno dogajalo, je vredno, da jih je ustvaril in daroval gledališču. Kdaj pa naj gledališka igra lepše in vrednejše doseže svoj namen, če ne prav takrat, ko gledalca vrže iz vsakdanjosti in ga očisti v zavzetosti?

Zakaj Jean Paul Sartre v bralni predstavi?

Bralno gledališče je danes že po vsem svetu docela določena gledališka zvrst. Pot mu je utrla zvočna predstava radijskih oddaj, če že prezremo koncertne uprizoritve modernih oper in dramskih oratorijev. Nekateri moderni avtorji, kot Saroyan, uporabljajo tehniko bralnega gledališča prav v stilni gradnji svojih dramskih stvaritev nič manj, kot drugi spet uvažajo pantomimo ali celo dramo-balet (Anouilh). Če med nami do zdaj predstave v slogu bralnega gledališča (Dalje na 4. strani.)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

GLEDALIŠKI ODSEK

Šesti kulturni večer, v soboto 15. julija 1961, točno ob 19. uri, v dvorani Bullrich, Sarandí 41.

Jean Paul Sartre

ZAPRTA VRATA

Drama v enem dejanju

Uvodna beseda o J. P. Sartru — Ruda Jurčec

V slogu bralnega gledališča bodo igrali

Pavči Maček Eiletzeva, Marija Kutnar Jeločnikova, Maks

Borštnik in Nikolaj Jeločnik, tudi režiser.

Ker je prireditev zvezana s povečanjem stroškov za dvorano, prosimo za prostovoljne prispevke ob vstopu.

Namen gledališke igre, ki je bil že od nekdaj, je in ostane, da tako rekoč drži življenju zrcalo, da kaže čednosti njene poteze, pregrehi njeno podobo, svojemu času in družbi njeno obliko in odtisk.

SHAKESPEARE

Hamlet

Občinstvo meni, da si izbere igralca. Narobe je res: igralec si izbira občinstvo! In vendar: drug drugega sta vredna.

ANDRE GIDE

Potrebujemo gledališče, ki ne omogoča le občutkov, spoznanj in impulzov, katere dovoljuje vsakokratno zgodovinsko področje človeških odnosov, na katerem se dejanja vsakokrat dogajajo, marveč gledališče, ki uporablja in proizvaja misli in čustva, katera pri spremembi tega področja tudi sama sodelujejo.

BERT BRECHT,

Mali organon
za gledališče

Sedmi kulturni večer, v soboto 29. julija ob 19. pri Bullrichu

MODERNA GLASBA (II)

Predaval bo prof. A. Geržinič. Izvajanja bodo spremljale glasbene reprodukcije.

V tisku

K. VI. Truhlar

RDEČE BIVANJE

Poezije

GLAS prinaša mnogo gradiva z vseh področij. Zbiranje poročil je zvezano s stroški. Podprite s prispevki tiskovni sklad, ki vzdržuje

GLAS

**PORAVNAJTE
NAROČNINO
ZA VI. LETNIK!**

TARIFA REDUCIDA

Conesión 6223

Registro Nacional

de la Propiedad Intelectual
Nº 624.770

Peti letošnji kulturni večer 1. julija 1961 je veljal moderni glasbi. Predaval je vodja glasbenega odseka prof. Alojzij Geržinič.

Večer je vodil predsednik R. Jurčec, ki se je s toplimi besedami spomnil smrti ravnatelja Marka Bajuka, ki je umrl 20. junija v Mendozi. Starosta slovenskih izobražencev v zamejstvu je bil prof. Marko Bajuk tudi velik prijatelj in sodelavec Slovenske kulturne akcije. Z veliko ljubeznijo je cenil njeno delo. Bil je organizator množičnega petja v domovini v širokem obsegu, zlasti v dobi med prvo in drugo svetovno vojno. Pod njegovim vodstvom je doseglo gibanje svoj višek, ko je s sodelovanjem svojega prijatelja msgr. Stanka Premrla ustanovil Pevsko zvezo. Skupni nastopi zborov v domovini so bili izredni kulturni dogodki in za neki takšen nastop je Matija Tomc tudi skomponiral svoj oratorij, ki ga je Pevska zveza z odličnim uspehom izvajala. Do smrti se je trudil, da bi sliči pevsko zvezo ustanovil tudi v zamejstvu in prav za osemdesetletnico msgr. Premrla si je želel, da bi Pevska zveza v Argentini tudi že imela svoj prvi nastop. O vsem je sproti obveščal svojega prijatelja v domovini, saj bi letos za njim slavil svojo osemdesetletnico. Na žalost so razne ovire in težave izvedbo zamislili preprečile. Vse je prepuščal božji volji, v katero je neomajno zaupal. Iz tega zaupanja je rasel njegov optimizem, ki ga je širil okrog sebe. "Naj bo ta optimizem tudi naš usmerjevalec."

Nato je predsednik z veseljem pozdravil v naši sredi prof. Ignacija Lenčka, ki se je po dolgi odsotnosti in hudi bolezni spet udeležil naše prireditve in dela. V imenu vseh mu je zaželel mnogo zdravja in zadovoljstva pri nadaljnjem delu. Obilen aplavz je bil iskren izraz prijateljskega čustvovanja in spoštovanja.

Prof. A. Geržinič je nato podal prvi del obsežnega predavanja o moderni glasbi. Obrazložil je nastop in razvoj modernih smeri v sodobni glasbi in nakazal možnosti razvoja teh smeri. Izredno nazorno in globoko zasnovano predavanje je spremljalo izvajanje nekaterih glasbenih del na ploščah. Razgovor po predavanju je pokazal, kako blizu je to vprašanje in kako bogato in vsestransko je. Prisrčen aplavz ob sklepu pa je pokazal, s kolikšnim zanimanjem in hvaležnostjo so številni poslušalci sprejeli predavanje.

Drugi del predavanja bo imel prof. Geržinič na kulturnem večeru 29. julija.

kronika

NADŠKOF ANGELO RONCALLI IN DELO ZA ZEDINJENJE

Na misijonskem tečaju v Bergamu 15.—23. septembra 1926, ki se ga je udeležilo tudi nekaj slovenskih duhovnikov iz tedanje Julijske krajine, je nadškof Angelo Roncalli, apostolski vizitator v Bolgariji, toplo priporočal prizadevanje za zedinjenje ločenih slovanskih kristjanov in omenil tudi Apostolat sv. Cirila in Metoda.

ZAKAJ SMEMO UPATI

1. Društvo "Slomšek" v Eisdenu.

Eisden je rudarsko naselje v belgijskem Limburgu. Čisto nizozemska pokrajina: z rekami in kanali preprežena, veliko nebo, šopi dreves s hišami, na obzorju pa dolge krtine premogovnikov. Travniki so zeleni, polja dokaj rodovitna, a skoraj prtljkavi gozdovi pričajo, da je že blizu pusti pešeni predel na belgijsko-nizozemski meji, ki ga je še v pozni ledeni dobi pokrivalo morje.

Slovenci so prišli v te kraje v času gospodarske krize, pred dobrimi tridesetimi leti; tržaški, goriški in benečanski rojaki pa prav takrat pod fašističnim nasiljem. Tudi tu tedaj ni bilo lahko: pomanjkljiva socialna zakonodaja, posebno za tuje delavce, nezadostne varnostne naprave v rudnikih in kot Damoklejev meč — strah pred rudarsko boleznijo silikozo (poapne nje pljuč), ker pri vrtanju še niso uporabljali vode.

Zdaj je drugače: Eisden je na oči pravo letoviško mesto. Ob lepo izpeljanih lipovih in kostanjevih drevoredih prebivajo rudarji v udobnih štiristanovanijskih hišah sredi vrtov in zelenja.

Eisden je bil trideset let živahno slovensko kulturno središče. Prirejali so igre, pevske nastope, tečaje za otroke. In zdaj, ko bi pričakovali, da bo novi rod počasi utonil v tujem okolju, se je zgodilo prav nasprotno: pred nekaj meseci so poleg častiljivega "Podpornega in prosvetnega društva sv. Barbare" ustanovili še "Pevsko in kulturno društvo Slomšek". Pobudo so res dali stari, a vse delo opravlja mladi, deloma že tretji rod. Se pravi otroci v tujini rojenih staršev.

Prvo nedeljo v juniju je novo društvo priredilo veliko slavnost: blagoslovitev društvene zastave s Slomškovo podobo in slovenskim grbom ter akademija v nabito polni veliki dvorani. Oder je bil odprt nad štiri ure: slavnostni govor o Slomškovi vlogi v slovenskem verskem, narodnem in kulturnem življenju, nastop štirih zborov, pozdravi rojakov s Holandske in Nemčije, nastop plesne skupine in Krivčev prizor "Domovina sreče kraj", ki so ga igrali domači otroci, naravno, prepričljivo, navdušeno, da je dvorana utripala v ritmu besede in pesmi na odru.

Med mnogimi podobami in vtisi, ki so nam ostali v spominu po tem lepem večeru, naj omenim le tri:

Botra nove zastave, gospa Slavka, je bila vzgojena v tujini, se je poročila s Flamcem in je do nedavnega živela z družino v mestu, kjer ni nobenega Slovenca, pa je naučila moža in otroke slovenski;

— Konec julija bo v Koenigsteinu kongres mladih slovenskih inteligentov v Evropi. Razpravljali bodo o slovenskem kulturnem položaju. Med predavatelji bo tudi g. Rafko Vodeb, ki bo govoril o temi: Umetnost in literatura doma in v zamejstvu ter jezikovno vprašanje.

— Mladinska knjižnica v Ljubljani ima posebno zbirko Likovne zvezke, kjer izhajajo umetnostne monografije. Tako je izšel zvezek o holandskem slikarstvu, ki ga je napisal Luc Menaše. Akademik Anton Sovre pa je prevedel trojico dram Euripida: Fenikanke, Medea in Bakhe. Knjiga je izšla pri Državni založbi.

— Pri založbi Mladost v Zagrebu je izšlo novo delo pisatelja Iva Andrića: Obrazi. Zbirka obsega 21 kratkih zgodb, ki zajemajo snov iz njegove mladosti ter iz domačih in evropskih potovanj in doživetij. Na žalost poročilo ne pove, ali je pisatelj (rojen Hrvat) napisal delo v hrvatskem jeziku. Živi namreč v Beogradu in se prišteva srbsko piščim pisateljem.

— Glasilo slov. založb "Knjižni prinaša poročilo o četrti izdaji "Jurija Kozjaka" v francoščini, ga je prevedel dr. Kolednik. Pisatelj Božidar Borko pravi, da je Jurčičeva povest izšla doslej v 39 jezikih in da je "prevajala" sporočil, da bo delo izšlo še v nadaljnjih 30 jezikih. B. Borko dodaja, da "bi bilo želeli, da bi Narodna knjižnica v Ljubljani zbrala in morda kdaj javno razstavila

upokojeni rudar štefan je kljub rudarski bolezni, ki mu vsak hip jemlje sapo, sam naučil otroke, da so igrali, peli in deklamirali v pravilni slovenščini kot kjer koli doma;

upokojeni rudar Franc, ki je s štefanom dal pobudo za novo društvo, je moral že z enajstimi leti zdoma na nemško štajersko za pastirja in potem za rudarja v Nemčijo, pa govori književno slovenščino in pozna našo kulturo in zgodovino bolje kot marsikateri študent.

2. Koroško Mladje

Strokovnjaki so zmajevali z glavo, celo mnogi domačini so menili, da ni ničesar pričakovati: Koroška je mrtva. Pa si je skupina mladih segla v roke in je izšlo Mladje. Njihova prva zahteva je kvaliteta, nikogar in ničesar se ne boje: *Prava mladost ne pozna strahu in se ne boji napora*. Kdor ima količkaj posluha, je gotovo v njihovem pisanju zasluhl moč, ki presega puhlo govoričenje mladostnikov. Je to nov rod, na katerega smo čakali: brez kompleksov in brez spominov, ki morijo ali uspavajo starejše generacije: spoznal je, kje so bistvene vrednote in je pripravljen zanje tudi zgoriti: *Naše življenje mora žgati, mora boleti, mora sekati po nas, mora zgoriti*.

Nič zato, če jih je malo, če bo z leti skupina vedno manjša: ljudi vodi malo število močnih, glavno je duhovna moč, en sam živ plamen more prižgati milijone.

Zato smemo upati. Resnično živa stvar — drevo, človek, narod — je trdoživa. Videl sem hraste, ki jih je razklala strela, pa so oživele; vse mučilnice zadnjih štiridesetih let — črne, rjave, rdeče — pričajo, koliko prenese človek: in Slovenci vemo, koliko prenese narod. Res, včasih se življenje umakne v globine, tam snuje in izbira. Lažni preroki ga trikrat zapišejo smrti, malodušni ljudje obupajo nad njim — tedaj pa nenadoma požene mladika, kajti korenine segajo globoko.

Naš narod preživlja hudo krizo; marsikaj, na kar smo bili navezani, je za vselej umrlo, marsikaj umrlega ne zasluži naših solza; a ta kriza ni smrtni boj, ampak zorenje. Pesnik obtožuje "bizantinsko morje": "... V tvojih algah sem že | in v tvojih požrešnih ribah, | del tvoje globine sem že..." Mladi rod, ki ga ne teži kompleks, bo skušal zajeziti vode, da ne bodo več odnašale naše prsti s svetim pepelom v tatarsko morje; mladi rod, ki se ga Dobrica Čosić tako boji — mladi vampirji, ki še nimajo brk in brade —; mladi rod, ki mu je, pravijo, "bizantinizem" hujša psovka kot "fašizem".

Društvo "Slomšek" in koroško Mladje še ne bosta rešila slovenskega jezika in slovenske kulture; sta pa znamenje in priča, da smemo upati. Znamenje in pričevanje, zgled in opomin.

Louvain, 16. junija 1961.

Rafko Vodeb

vse doslej izšle prevode Jurija Kozjaka v tuje jezike. In kaj bi bilo, če bi se kdaj odločili napraviti razstavo del slovenskega slovstva, ki izhajajo v zamejstvu?

— Pisatelj Ksaver Meško je napisal delo: Duhovnik s svojim Bogom. (Duhovne vaje). Knjigo je založila Zadruga katoliških duhovnikov FLRJ. Naklada znaša 1500 izvodov.

— Slovenija ima danes 80 knjigarn, od tega v Ljubljani, Mariboru in Celju 24. Vendar večini knjigarn omogoča obstoj papirnica, ki je priključena skoraj vsaki knjigarni v manjših krajih.

— Dela Edgarja Allana Poeja bo za državno založbo Slovenije prevajal pisatelj Jože Udovič. Pr-

va knjiga „Zlati hrošč“ je že izšla. Kritika hvali kvaliteto prevoda in skrbnost pri izdaji.

— Založba Lipa v Kopru je izdala sonetni venec Franceta Prešerna. Upodobil ga je Miha Maleš v trideset barvnih gravurah, uvod pa je napisal France Stele. Knjiga obsega 73 strani, naklada pa znaša 1600 izvodov.

— Za 120-letnico smrti pesnika Lermonta je Državna založba Slovenije izdala knjigo pesnikovih izbranih del. Knjiga objavlja 56 izbranih pesmi in tri pesnitve: Pesem o Kalvinikovu, Meiri in Demmon. Dodan je roman Junak našega časa. Vse prevode je oskrbel Mile Klopčič.

Udeleženec tečaja takole poroča v „Zborniku svečenikov sv. Pavla (1926, str. 159), ki so ga tista leta izdajali slovenski duhovniki v Italiji: „Morda bo še posebej zanimalo, ako omenimo govor nadškofa Roncallija, apostolskega vizitatorja v Bolgariji? Med silnim odobravanjem je izpodbujal na nujnost dela za pravoslavni vzhod, zlasti na številne milijone slovanskih narodov, ki da zaslužijo vso našo ljubezen. Doslej — tako je menil in izjavil, da je to tudi misel sv. očeta —, smo katoličani preveč zanemarjali to dolžnost. Od zdaj naprej moramo zamujeno popraviti, Toda nikar ne nosimo ne med poganе ne med razkolne brate ne svojih političnih teženj ne svoje narodne kulture, ampak samo Kristusovo luč in ljubezen. Te in samo te pričakujemo od nas. Še več, da bo naše delo za Boga uspešnejše, moramo skrbeti, da njih lastno kulturo pospešujemo. Skrbimo, da bomo v posodo njihove domače kulture pokladali zaklade čistega Kristusovega nauka. Nato je opozoril na Apostolstvo sv. Cirila in Metoda in pri tem zelo pohvalno omenil tudi delovanje našega g. dr. Fr. Grivca... Tega zborovanja se bomo vedno z veseljem spominjali.“

To priporočilo ACM je bilo za Slovence v Italiji velikega pomena, ker je bilo češčenje sv. Cirila in Metoda pod fašistično vladjo skoraj prepovedano. V Brdih (goriška nadškofija) in v Pogradu (reška škofija) so leta 1923 dovršili zidavo dveh cerkva, ki so ju nameravali posvetiti sv. Cirilu in Metodu. Fašistični tisk je takrat zagnal besno gonjo proti imenoma svetnikov, „importiranih z Balkana od slovenskih rusofilov“. „Lega Nazionale“ in „Dante Alighieri“ — organizacijski središči za raznarodovanje — sta protestirali zoper „politične svetnike“. Tržaški „Piccolo“ je hrumel: „Takšna nacionalna akcija se ne sme dovoliti. Ni mogoče pojmiti, da bi javne zgradbe, kakor so cerkve, imele tuja izizvalna imena. Če se v Julijski krajini posvečujejo cerkve v čast svetih Cirila in Metoda, mora vsakomur biti jasno, kako drzni so nekateri v svoji protiitalijanski mržnji.“ V takšnem nacionalistično zastrupljenem ozračju pričajo besede nadškofa Roncallija za njegov apostolski pogum, našim rojakom pa so bile kot avtoritativna izjava visokega cerkvenega dostojanstvenika v obrambo in oporo. Češčenje sv. Cirila in Metoda je zelo poživljalo slovensko versko zavednost v težkih časih tuje oblasti.

Kot apostolski delegat v Bolgariji je Angelo Roncalli l. 1926 in 1927 potoval skozi Ljubljano in se ustavil par dni v slovenski prestolnici, kjer se je prijazno razgovarjal z voditeljem ACM prelatom prof. Grivcem. (O drugem obisku Ljubljane ve več povedati „Kraljestvo božje“ 1927 in obisk omenja pisec v KB 1959, str. 93). Leta 1929 se je nuncij Roncalli udeležil kongresa za vzhodno teologijo v Pragi.

D. F.

— Za TISKOVNI SKLAD GLASA so darovali: g. dr. Leopold Eiletz, Capital, 100 pesov; g. dr. Milan Komar, Boulogne sur Mer, 100 pesov; g. Tičar Beno, Ramos Mejía, 50 pesov. Vsem najlepša hvala!

— Pismo iz Londona (izvleček): „...spet je bila nekaj mladih ljudi tukaj iz Slovenije; kolikor jim je čas dopuščal, so prebirali publikacije Slovenske kulturne akcije. Navdušeni so bili. Zlasti za Balantiča. Je menda med mladino v domovini dobro znan... Pred časom so tukaj razstavljali abstraktni umetniki iz Jugoslavije; ena tretjina je bila Slovenec. „Times“ je napisal navdušeno, sijajno kritiko...“

m e d d o b j e

Vsebinska

3-4

Karel Vladimír Truhlar (Rim), REVOLUCIJA, KONSERVATIZEM IN ŽIVLJENJE KULTURE (105) * Vladimir Kos (Tokio), ZADNJE IRSKE PESMI (113) * Maris Kresna (—), IN BIL JE ČLOVEK (117) * Milena Merlak-Detela (DUNAJ), BRODOLOMCI, SONČNO TRKANJE NA OKNO (125), SONČNA FANT IN DEKLICA (126) * Milan Komar (Buenos Aires), ZAPISKI IZ VELEMESTA (127) * Karel Rakovec (Buenos Aires), SESTOP (131) * Zorko Simčič, DOGODEK NA ULICI DE LA PIEDAD (132) * Milena Merlak-Detela, GORA (155) * France Papež (Buenos Aires), ŠTIRJE ESEJI O POEZIJI (156) * Milena Merlak-Detela, ZABLODELA REKA (167) * Marko Kremžar (Buenos Aires), SREČANJE (168) * Milena Merlak-Detela, SMRT MESEČNICE (184) * Tine Debeljak, (Buenos Aires) STANKO MAJČEN PRIPOVEDNIK (185).

Čas na tribuni: KULTURA ZA RDEČIMI ZASTORI (Lev Detela, Dunaj, 205) * Črke besede misli: MED ČRKO IN MISLIJO — BESEDA (Ruda Jurčec, Buenos Aires, 209) * Knjige: M. F. SCIACCA, LES GRANDS COURANTS DE LA PENSÉE CONTEMPORAINE MONDIALE (France Dolinar, Rim, 223) * Zapiski: SLOVENSKA KNJIGA V LETU 1960 (Martin Jevnikar, Trst, 231).

(Nadaljevanje s 1. strani.)

lišča še niso bile tako v navadi, kot so običajne "proslave" in "akademsko slikarstvo, poezija, glasba, film, balet za večino našega občinstva še vedno tuje zvené, pa bi se teh najnovejših umetnostnih izrazov, recimo abstraktne smeri, ne drznili zavračati kar samo zato, ker so mojemu gledanju tuje...

Ni se zdelo neprimerno Sartrovih "Zaprthih vrat", ki jih kritika postavlja na vrh njegove dramatike, uprizoriti v bralni predstavi. Posebej še, ker je enodejanka po ekonomiji časa in prostora izrazito komorna drama. Morda bi v običajnem odskem predstavljanju in okviru niti ne mogla tako prevzeti gledalca, kot sem prepričan, da bo v slogu bralnega gledališča osvojila poslušalca, dasi bo le-ta tokrat hkrati tudi gledalec. Bližnja bralna uprizoritev bo namreč obarvana tudi s kretnjo in igralskim oblikovanjem prostora. Ne bo več samo igralsko uprizorjena predstava zgolj po igralčevi besedi, marveč po igralčevi osebnosti vsej, s plastiko giba in nadihom dimenzije. Uprizoritev tako skuša biti nekaka sinteza uzakonjene odrske tehnike in mimične recitacije.

Prav drama enodejanka bližnjega kulturnega večera je naravnost živ primer, kako je zmožna igralca in občinstvo zadovoljiti in osvojiti po obeh poteh: na odru govorjena ali na odru brana, a oba krat resnično igrana. Tudi v tem je nemajhen dokaz Sartrove gledališke spretnosti in bogastva.

Uprizoritev Sartrovih "Zaprthih vrat" v gledališkem odseku nikakor ne pomeni naklona v sartrovsko miselnost, kot tudi predavanja pred leti o njem niso imela namena reševati naših in družbenih in drugih vprašanj v okviru sartrovskega eksistencializma.

Bralna predstava "Zaprthih vrat" ima svoj pomen. Tudi v tem, kot v vsem dosedanjem, so mi vodilo izpovedi J. L. Barraulta:

"S klasiki se hranimo.

S študijem kretnje in besede stremimo k popolnosti.

S pohodi v neznan od časa do časa tvegamo obogatitje.

To je, mislim, naša naloga. To tedaj naša dejavnost!"

N. J.

—Prof. Uroš Kraigher je zelo pomemben mož v kulturni politiki (pa tudi notranji) sedanje Slovenije. Na kongres slavistov je tudi on prišel v Piran in se tam spraval na analizo diplomskih oziroma maturitetnih nalog ter pri tem pokazal na skrajno nizko raven v znanju slovenščine med slovenskim dijaštvom po srednjih šolah. Navajal je poročilo uglednega predsednika komisije za izpite. „Na srednji šoli dobivajo zrelostna spričevala ljudje, ki so v slovenščini slabo pisмени. Vsak človek v družbi pa mora znati posredovati misli in znanje tudi drugim ljudem. Ko bi pri tem popustili, bi škodovali družbi in s tem posameznikom.“ Svet za šolstvo je bil prisiljen predlagati: „Glede na rezultat šolskih nalog je treba temeljitih ukrepov za izboljšanje pouka slovenščine v gimnazijah.“

—Na cvetno nedeljo letos je v Trstu Slovenski oder v Avditoriju priredil kulturni večer, kjer je v drugem delu uprizoril Branka Rozmana enodejanko „Roka za steno“. Slovenska tržaška kritika je delo zelo ugodno sprejela in čestitala igralski skupini, ki je tako uspešno uprizorila „to sodobno, moderno napisano slovensko dramo“. Omenja kot prepričljive Stano Očija, Marijo Mislej, Ladi Valenčič, Jurija Slano, Dragota Štoka in Angela Prašlja.

—V Ljubljani so zabeležili in proslavili 60-letni jubilej izida prvega slovenskega knjigotrškega lista „Slovenska knjigarna“. Začel ga je izdajati knjigarnar Lavoslav Schwentner, ki se je l. 1899 iz Brezje preselil v Ljubljano in je prva številka lista izšla kot priloga Ljubljanskega Zvona.

—Mariborska založba Obzorja bo v kratkem izdala delo umetnostnega zgodovinarja dr. Frana Šijanča: Pregled slovenske likovne umetnosti. Napoved založbe pravi, da je bil pisatelj učenec Izidorja Cankarja. Knjiga bo imela 110 celostranskih ilustracij in dodan je kratek povzetek v francoščini.

VSA NAKAZILA

prosimo, pošiljajte na naslov blagajnika:

Rodolfo Drnovšek, Alvarado 350, Ramos Mejía, Prov. Buenos Aires, Argentina.

PODPRITE GLAS! DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!